

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова
Міністерство охорони здоров'я України**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ:
НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД ТА СВІТОВИЙ
ВИМІР**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
7 лютого 2019 року

Вінниця – 2019

Сергета І.В., Краснова Л.І., Дударенко О.Б., Стоян Н.В., Теклюк Р.В,
Редчіц М.А., Шевчук Т.В.

Особливості викладання навчальної дисципліни «Гігієна у фармації та екологія» в сучасних умовах

Зміни у структурі навчальних планів здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти кваліфікації освітньої «Магістр фармації» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 226 «Фармація», що відбулись останнім часом, призвели до певної трансформації стратегії викладання 2-х основних предметів профілактичної медицини: «Основи екології» та «Гігієна у фармації», які раніше викладались відповідно на першому (2 семестр) і третьому (5 семестр) курсах, та їх об'єднання в одну навчальну дисципліну «Гігієна у фармації та екологія» із зменшенням кількості навчальних годин і перенесенням часу її викладання на другий курс (4 семестр) фармацевтичного факультету.

Такі зміни в суттєвій мірі ускладнюють процес адекватної організації навчального процесу, передусім, внаслідок недостатньої готовності студентської молоді до адекватного засвоєння навчального матеріалу з дисциплін гігієнічного змісту без належної підготовки з цілого ряду фундаментальних теоретичних предметів і, передусім, нормальної фізіології, анатомії людини, медичної біохімії тощо. Тим більше, що зазначена навчальна дисципліна закладає основи розуміння значення профілактичної медицини та належної охорони навколишнього середовища для збереження і зміцнення здоров'я населення, вивчення основ гігієни та екології, передусім гігієни аптечних закладів і фармацевтичних підприємств, а також екологічних проблем довкілля, пов'язаних, зокрема, з виробництвом лікарських засобів, забезпеченням належних умов праці та дотриманням санітарно-гігієнічного і протиепідемічного режиму в закладах охорони здоров'я, розробленням та впровадженням профілактичних заходів із збереження здоров'я та охорони навколишнього середовища.

Тому головним предметом вивчення навчальної дисципліни «Гігієна у фармації та екологія» є гігієнічна оцінка впливу факторів виробничого середовища аптек і фармацевтичних підприємств, а також факторів довкілля на здоров'я працівників і населення, профілактичні заходи щодо збереження здоров'я та охорони навколишнього середовища.

Натомість як основні завдання вивчення навчальної дисципліни «Гігієна у фармації та екологія» слід відзначити: усвідомлення студентами пріоритету профілактичних заходів для зміцнення здоров'я як окремого індивідуума, так і популяції загалом, оволодіння знаннями і вміннями щодо проведення санітарно-гігієнічної оцінки виробничого середовища аптечних закладів і фармацевтичних підприємств, а також еколого-гігієнічної оцінки стану довкілля, опанування практичними навичками організації ефективної профілактичної роботи, які необхідні під час виконання професійних обов'язків працівниками фармацевтичної галузі.

Під час навчального процесу, який здійснюється на кафедрі загальної гігієни та екології, поточний контроль знань студентів проводиться на кожному

практичному занятті відповідно до його конкретних цілей для визначення рівня сформованості окремих умінь та навичок, якості засвоєння навчального матеріалу на основі здійснення комплексної оцінки діяльності студентства, що включає у свою структуру контроль вхідного рівня знань, якість виконання практичної діяльності, рівень теоретичної підготовки та результати заключного контролю знань. В ході проведення контролю навчальної діяльності студентів широко використовуються стандартизовані методи контролю знань, а саме: тестування, структуровані письмові роботи, контроль практичних навичок в умовах, максимально наближених до реальних умов. Контроль виконання самостійної роботи студентів, як правило, проводиться на заліковому занятті.

Сергета І.В., Фещук Н.М., Браткова О.Ю., Ваколюк Л.М., Александрова О.Є.
Навчальна дисципліна «Охорона праці у галузі» та її місце у структурі сучасної медичної освіти

Невід'ємним компонентом структури нових навчальних планів, згідно з якими здійснюється підготовка фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальностей 221 «Стоматологія», 222 «Медицина», 225 «Медична психологія», 226 «Фармація, промислова фармація» та 228 «Педіатрія», є навчальна дисципліна «Охорона праці у галузі».

Навчальний предмет має незаперечний зв'язок з іншими дисциплінами профілактичної медицини, що передбачені у програмі підготовки фахівців відповідних профілів, і тому викладається на кафедрі загальної гігієни та екології. Основною метою його вивчення є формування у майбутніх фахівців медичного і фармацевтичного профілю знань, навичок, умінь та компетенцій для забезпечення ефективного і адекватного управління охороною праці в медичній і фармацевтичній галузях на тлі створення сприятливих умов виробничого середовища та забезпечення необхідного рівня безпеки праці відповідно до вимог чинного законодавства. Як головне завдання навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» слід відзначити забезпечення збереження життя і здоров'я та високого рівня працездатності медичних і фармацевтичних працівників на підставі застосування комплексу законодавчих, інженерно-технічних, санітарно-гігієнічних, лікувально-профілактичних та організаційних заходів, що забезпечують профілактику виробничого травматизму та запобігають виникненню професійних і виробничо-обумовлених захворювань.

Програма навчального предмету складається з одного модулю і трьох змістових модулів «Загальні питання охорони праці», «Особливості умов праці в медичній (фармацевтичній) галузі» та «Спеціальні питання охорони праці в медичній (фармацевтичній) галузі». До кожного змістового модуля підготовлений перелік конкретних цілей та основних положень. Відповідно до навчального плану передбачено проведення лекцій, що мають на меті систематизацію наукових знань з дисципліни та акцентування уваги студентів на найактуальніших її питаннях, проведення практичних занять, на яких проводиться детальний розгляд окремих теоретично- і практично-значущих положень навчальної дисципліни та формуються уміння і навички їх